

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ในอดีตการจัดทำบัญชีนั้นมีความยุ่งยากมากเนื่องจากมีขั้นตอนที่ซับซ้อนโดยผู้จัดทำต้องรวบรวมเอกสารประกอบการบันทึกรายการค้า บันทึกรายการลงในสมุดรายวัน ผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภท จัดทำงบทดลอง และจัดทำรายงานการเงิน ซึ่งการจัดทำตามขั้นตอนดังกล่าวจะก่อให้เกิดความล่าช้า ความซ้ำซ้อนในการทำงาน ความผิดพลาดในการบันทึกรายการ การตรวจสอบเพื่อแก้ไขทำได้ยาก ไม่เหมาะสำหรับบันทึกรายการจำนวนมาก และไม่สามารถบันทึกข้อมูลและออกงบการเงินได้รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ จากปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้ทำบัญชีปรับเปลี่ยนมาเป็นระบบการบันทึกด้วยการจัดระบบฐานข้อมูล โดยการนำเข้าข้อมูลเพียงครั้งเดียวแล้วผ่านรายการเข้าสู่ระบบการประมวลผลได้ตามความต้องการของผู้ใช้โปรแกรมและทันเวลานอกจากนี้โปรแกรมยังสามารถค้นหาข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วพร้อมทั้งแก้ไขข้อผิดพลาดนั้นได้ทันทีและโปรแกรมจะทำการผ่านรายการให้ใหม่พร้อมทั้งแสดงยอดที่ถูกต้องโดยอัตโนมัติ

โปรแกรมบัญชีโดยส่วนใหญ่แล้วมี 2 ระบบ คือ โปรแกรมที่สร้างขึ้นเองและโปรแกรมสำเร็จรูป โปรแกรมบัญชีที่สร้างขึ้นเองโดยส่วนใหญ่แล้วจะจ้างโปรแกรมเมอร์สร้างขึ้นมาเพื่อให้ตอบสนองตามความต้องการและรูปแบบของธุรกิจนั้นโดยเฉพาะ สำหรับโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปมีทั้งโปรแกรมบัญชีขนาดใหญ่และขนาดเล็ก เช่น SAP ซึ่งเป็นโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปที่มีขนาดใหญ่ ราคาแพง สมรรถนะในการทำงานสูง ตอบสนองความต้องการของธุรกิจขนาดใหญ่ได้ดี แต่ใช้เงินลงทุนจำนวนมาก แต่สำหรับธุรกิจขนาดเล็กก็มีโปรแกรมบัญชีต้นทุนต่ำและมีประสิทธิภาพสามารถรองรับการทำงานของธุรกิจได้ นอกจากนี้ในปัจจุบันมีผู้จัดจำหน่ายพร้อมให้บริการหลังการขายอย่างเหมาะสมกับธุรกิจให้เลือกใช้บริการอยู่เป็นจำนวนมากเช่น Formula 4 Express Auto Flight Easy-Acc Easy-win BC-Account Accounting System และ Fast Byte Accounting เป็นต้น ซึ่งโปรแกรมบัญชีเหล่านี้ได้ผ่านการรับรองจากกรมสรรพากรว่ามีคุณสมบัติตามที่ประมวลรัษฎากรกำหนดไว้เช่น การนำเข้าข้อมูลเพียงครั้งเดียวและสามารถผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภทเข้าสู่กระบวนการประเมินผล จนสามารถออกงบการเงินได้ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

โปรแกรมบัญชี Formula 4 ถูกพัฒนาขึ้นโดยบริษัท คริสตอล ซอฟต์แวร์ แฟ็คเก็จ จำกัด โดยทีมงานและผู้เชี่ยวชาญชาวไทยที่มีประสบการณ์ในงานบัญชีทำให้โปรแกรมนี้ถูกพัฒนาขึ้น โดยการคำนึงถึงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ มาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปตามมาตรฐานการบัญชี ไทย และระบบภาษีของไทย โปรแกรมบัญชี Formula 4 ถือว่า เป็นผู้นำในตลาดโปรแกรมบัญชี สำเร็จรูปแบบ Online บน Windows ของไทยตั้งแต่ปี 2540 โดยเป็นรายแรก ๆ ที่ได้รับการยอมรับ จากผู้ใช้งานจริง ซึ่งโปรแกรมนี้ถือว่ามีศักยภาพสามารถรองรับการทำงานได้สมบูรณ์แบบตาม ความต้องการของผู้ใช้งานทั่วไป โดยเฉพาะสำนักงานบัญชี เนื่องจากเป็น โปรแกรมที่มี ประสิทธิภาพสูงเหมาะสำหรับใช้งานในสำนักงานบัญชีโดยสามารถทำรายการของลูกค้าได้สูงสุด 30,000 กิจการต่อหนึ่ง FM DATA และสามารถแยกประเภทธุรกิจไว้ในแต่ละ FM DATA รองรับ งานบัญชีสำหรับรายการค้าตั้งแต่หนึ่งล้านรายการ มีระบบการควบคุมภายในที่ดี สามารถ ตรวจสอบย้อนขอเอกสารต้นตอ แบบ Two-ways ซึ่งยังหาผู้ทำตามไม่ได้ตลอดเกือบ 10 ปีที่ผ่านมา เป็นผู้ นำ ระบบข้อมูลล่วงหน้า-ย้อนหลัง โดยละเอียดต่อเนื่อง และมองเห็นทั้งหมดได้ไม่จำกัดปี ไม่ ว่าจะปิดงวดหรือยัง อีกทั้งยังมีการพัฒนาโปรแกรมอย่างต่อเนื่องจนปัจจุบันพัฒนาไปถึง Version 8.6 และยังมี การพัฒนาไปอีกอย่างไม่หยุดยั้งทั้งตัวผลิตภัณฑ์และบริการหลังการขาย ลูกค้าที่ซื้อ โปรแกรมจะได้รับการบริการอย่างดีเยี่ยมตั้งแต่การซื้อ โปรแกรมจะได้รับการคู่มือการใช้งานและ ให้บริการอบรมการใช้โปรแกรมฟรี อีกทั้งยังมีบริการบำรุงรักษาซอฟต์แวร์ Maintenance Agreement (MA) จากบริษัทฯ ก็จะมีการบริการที่เน้นเฉพาะเจาะจง นอกเหนือจากบริการพื้นฐาน ซึ่งค่าใช้จ่ายในการซื้อ Maintenance Agreement ค่อนข้างถูก และจากการสำรวจความพอใจของ ลูกค้า ปรากฏว่าลูกค้าที่ซื้อบริการบำรุงรักษาซอฟต์แวร์ (MA) มีความพึงพอใจสูงถึงสูงมาก (บริษัท คริสตอล ซอฟต์แวร์ แฟ็คเก็จ จำกัด, 2550 : ออนไลน์)

ตั้งแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ตามมาตรา 7(6) เรื่อง กำหนด คุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชีห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน และบริษัทจำกัด ที่จัดตั้งขึ้น ตามกฎหมายไทย ต้องมีคุณวุฒิการศึกษาทางการบัญชีจากสถานศึกษาซึ่งทบวงมหาวิทยาลัย หรือคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) หรือกระทรวงศึกษาธิการให้การรับรอง (พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543, 2550 : ออนไลน์) โดยผู้ทำบัญชีในที่นี่หมายรวมถึงสำนักงาน บัญชี หรือผู้รับจ้างทำบัญชีอิสระ ทำให้เจ้าของกิจการ โดยเฉพาะธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลางหัน มาใช้บริการสำนักงานบัญชีในการจัดทำบัญชีมากขึ้น เนื่องจากช่วยลดต้นทุนที่ต้องจ้างพนักงาน บัญชี ซึ่งผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะพึงพอใจในบริการที่ครบวงจรของสำนักงานบัญชีเนื่องจากไม่ ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจ้างพนักงานประจำเพิ่มแล้วยังได้รับคำปรึกษาในทางบัญชีและภาษีจากผู้มี

ความชำนาญอีกด้วย โดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่เป็นพื้นที่ที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูง เนื่องจากเป็นเมืองศูนย์กลางของภาคเหนือทำให้มีผู้ประกอบการเข้ามาประกอบธุรกิจค่อนข้างมากมายและหลากหลายธุรกิจในพื้นที่นี้ ส่งผลให้ธุรกิจสำนักงานบัญชีมีการเจริญเติบโตสูงตามไปด้วย การเติบโตดังกล่าวทำให้เกิดการแข่งขันของธุรกิจสำนักงานบัญชี ซึ่งสำนักงานบัญชีจะสามารถดำเนินงานให้อยู่รอดในสภาวะการแข่งขันสูงได้นั้น ต้องสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ครบถ้วนมากที่สุด สำนักงานบัญชีในปัจจุบันไม่ได้เพียงแค่บริการจัดทำบัญชีให้เท่านั้นแต่งานของสำนักงานบัญชีค่อนข้างหลากหลายและครบวงจร ประกอบไปด้วยงานหลัก ๆ อยู่ 5 อย่างคือ 1. งานบริการรับทำบัญชี 2. งานสอบบัญชี 3. งานวางระบบ ที่ปรึกษา และการตรวจสอบบัญชี 4. งานจดทะเบียนต่าง ๆ 5. งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่นจำหน่ายโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง งานบริการรับทำบัญชีถือเป็นงานที่สำคัญมากอย่างหนึ่งของสำนักงานบัญชีซึ่งมีขั้นตอนคือ การเก็บเอกสารที่ลูกค้ารวบรวมไว้ในแต่ละเดือน จากนั้นนำเอกสารมาคัดแยกให้เป็นหมวดหมู่เช่นเอกสารรายได้ ค่าใช้จ่าย ภาษีซื้อ เป็นต้น จากนั้นก็เรียงตามวันที่ และนำไปบันทึกรายการในสมุดรายวันขึ้นต้น เพื่อให้เครื่องประมวลผลและออกรายงานทางการเงิน รายงานทางภาษี เป็นต้น โดยด้านเอกสารเป็นเรื่องที่สำคัญมากที่สุดซึ่งสำนักงานบัญชีต้องทำงานเสมือนหนึ่งเป็นพนักงานของลูกค้าเอง และเมื่อลูกค้าต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารหรือเรื่องใดๆ เกี่ยวกับเอกสารหรือข้อมูลที่ลูกค้าเคยให้เอกสารมาแล้ว สามารถที่จะให้คำตอบแก่ลูกค้าภายในเวลาที่ลูกค้าพึงพอใจและยอมรับได้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สำนักงานบัญชีต้องนำโปรแกรมบัญชีมาช่วยในการจัดการระบบเอกสารและจัดทำบัญชี โดยโปรแกรมที่สำนักงานบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่เลือกใช้มากที่สุดโปรแกรมหนึ่งคือ Formula 4 เนื่องจากมีสำนักงานบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ที่ใช้โปรแกรมนี้ ถึง 19 แห่ง (จากการให้สัมภาษณ์ของผู้แทนจำหน่ายในจังหวัดเชียงใหม่ วันที่ 28 พฤศจิกายน 2550) แสดงให้เห็นถึงความสามารถของโปรแกรม ที่ใช้ตอบสนองความต้องการของสำนักงานบัญชีได้ดีในระดับหนึ่ง

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาการใช้โปรแกรมบัญชี Formula 4 ของสำนักงานบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้ทราบถึงการใช้โปรแกรมบัญชี Formula 4 ของสำนักงานบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่และนำเอาผลการศึกษานี้ไปเป็นข้อมูลสำหรับสำนักงานบัญชี และผู้สนใจทั่วไปในการตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อทราบถึงการใช้โปรแกรมบัญชี Formula 4 ของสำนักงานบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงการใช้โปรแกรมบัญชี Formula 4 ของสำนักงานบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับสำนักงานบัญชีและผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไปในการตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมทางบัญชี

1.4 นิยามศัพท์

โปรแกรมบัญชี หมายถึง ซอฟต์แวร์ที่ใช้จัดทำบัญชีโดยใช้หลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

โปรแกรมบัญชี Formula 4 หมายถึง ซอฟต์แวร์ที่ใช้จัดทำบัญชีโดยใช้หลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปของบริษัท คริสตอลซอฟท์แวร์แพ็คเกจ จำกัด

สำนักงานบัญชี หมายถึง สำนักงานของผู้ทำหน้าที่รับจัดทำบัญชีของสถานประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ ที่ใช้โปรแกรมบัญชี Formula 4

สารสนเทศทางการบัญชี หมายถึง ข้อมูลทางบัญชีที่ได้เก็บรวบรวมไว้แล้วนำมาแปรสภาพให้กลายเป็นข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจ

งบการเงิน หมายถึง งบดุล งบกำไรขาดทุน งบกระแสเงินสด งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น และหมายเหตุประกอบงบการเงิน

FM DATA หมายถึง ฐานข้อมูลในโปรแกรมบัญชี Formula 4

1.5 สถานที่ใช้ในการดำเนินงานศึกษาและรวบรวมข้อมูล

สำนักงานบัญชีที่ใช้โปรแกรมบัญชี Formula 4 ในจังหวัดเชียงใหม่ และคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่